

Opis zajęć (syllabus)

Nazwa zajęć:	Podstawy bioinformatyki	ECTS	4
Information technologies	Basics of bioinformatics		
Zajęcia dla kierunku studiów:	Biotechnologia		

Język wykładowy:		Poziom studiów:	
Forma studiów: ☒ stacjonarne ☐ niestacjonarne	Status zajęć: ☒ podstawowe ☐ kierunkowe	☒ obowiązkowe ☐ do wyboru	Numer semestru: 5 ☒ semestr zimowy ☐ semestr letni
Rok akademicki, od którego obowiązuje opis (rocznik):		2022/2023	Numer katalogowy: BT_BT-1S-5Z-36

Koordynator zajęć:	Prof. dr hab. Marcin Filipecki		
Prowadzący zajęcia:	Prof. dr hab. Marcin Filipecki, Prof. dr hab. Grzegorz Bartoszewski		
Założenia, cele i opis zajęć:	<p>Celem nauczania przedmiotu „Podstawy bioinformatyki” jest przybliżenie podstawowych pojęć związanych, w głównej mierze, z analizą lawinowo przyrastających danych sekwencyjnych, strukturalnych i funkcjonalnych. Dane te są powszechnie dostępne rzeszom naukowców i podstawową obecnie umiejętnością każdego biotechnologa jest porównanie i analiza własnych wyników w kontekście innych danych o genomach (transkryptomach, proteomach, metabolomach). W ciągu ostatnich kilkunastu lat powstało wiele baz danych i wiele programów komputerowych pozwalających na korzystanie z wymienionych informacji. Biotechnolog powinien więc potrafić wybrać odpowiednie narzędzie bioinformatyczne, wykorzystać i należyście zinterpretować otrzymane wyniki.</p> <p><i>Tematyka zajęć: Czym jest i czym się zajmuje bioinformatyka, projekty sekwencjonowania genomów, organizmy modelowe, sekwencja - struktura - funkcja, instytuty bioinformatyczne, bioinformatyka a transkryptom, proteom, metabolom, podstawowe informacje z sekwencji. Biologiczne bazy danych, formaty danych, formularz zapytania. Porównywanie 2 sekwencji, podobieństwo aminokwasów, tablice podobieństw, współczynnik podobieństwa, poszukiwanie podobieństwa w bazach danych, algorytmy FASTA i BLAST, expect value.</i></p> <p>Sposoby odczytu i obróbki danych sekwencyjnych (Edycja sekwencji przy użyciu programu Chromas: interpretacja chromatogramu, poszukiwanie motywu, "odcinanie" sekwencji wektorowych, zapisywanie sekwencji w różnych formatach, generowanie sekwencji komplementarnej i odwróconej. Sporządzanie mapy restrykcyjnej przy użyciu programu REMAP z pakietu EMBOSS. Znajdowanie ramek odczytu przy pomocy aplikacji z pakietu EMBOSS (PLOT ORF, SHOW ORF i GET ORF). Generowanie sekwencji białkowej w oparciu o sekwencje nukleotydową programem TRANSEQ z pakietu EMBOSS. Podstawowe bazy danych sekwencji (DDBJ, EMBL, GenBank). Efektywne posługiwanie się bazami, program ENTREZ. Bazy danych sekwencji białkowych. Przeglądarki genomowe. Docieranie do różnych źródeł informacji biologicznej poprzez server ExPASy, bazy danych: Swiss Prot, PROSITE. Projektowanie starterów do PCR. Zasady projektowania starterów, podstawowe i zaawansowane parametry, programy: OLIGO, eprimer3 (EMBOSS), PRIME (GCG). Porównywanie sekwencji i przeszukiwanie baz danych algorytmami lokalnymi BLAST i FASTA Parametry: gap penalty, gap extension penalty, word size, expect. Dobór tablicy podobieństwa. Udogodnienia (blastx, tblastx itd.)</p>		
Formy dydaktyczne, liczba godzin:	a) Ćwiczenia laboratoryjne ; liczba godzin 45;		
Metody dydaktyczne:	Ćwiczenia odbywają się w pracowni komputerowej, gdzie każdy student musi samodzielnie wykonać zaplanowane zadania. możliwość wykorzystywania kształcenia na odległość w przypadkach koniecznych		
Wymagania formalne i założenia wstępne:	Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne: genetyka, biologia molekularna, podstawowa obsługa komputera, obsługa przeglądarki internetowej Student posiada wiedzę z zakresu podstaw funkcjonowania genów, sposobów dziedziczenia cech, oraz teoretyczna znajomość podstawowych technik eksperymentalnych w biologii molekularnej.		
Efekty uczenia się:	treść efektu przypisanego do zajęć:	Odniesienie do efektu. kierunkowego	Siła dla ef. kier*
Wiedza: (absolwent zna i rozumie)	W1	wie i umiejętnie korzysta z podstawowych baz danych sekwencji biologicznych i literatury naukowej	K_W04 K_W05 K_W07 K_W13 3 3 3 3
Umiejętności: (absolwent potrafi)	U1	umiejętnie korzysta z podstawowych baz danych sekwencji biologicznych i literatury naukowej	K_U17 K_U15 K_U22 3 3 3
	U2	edytuje i opisuje nowo zsekwencjonowane cząsteczki kw. nukleinowego, jak i sekwencję kw. nukleinowego i białka z bazy danych, oraz projektuje startery do reakcji PCR	K_U15 K_U17 K_U22 3 3 3
	U3	wnioskuje o przypuszczalnej funkcji nieznannej sekwencji biologicznej na podstawie osobiście wykonanych porównań do innych sekwencji w bazach danych	K_U12 K_U17 K_U18 K_U22 3 3 3 3
Kompetencje: (absolwent jest gotów do)	K1	jest gotowy do rozwiązywania prostych problemów bioinformatycznych i pogłębiania wiedzy na podstawie baz danych	K_K01 1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:	Pojęcia związane z analizą lawinowo przyrastających danych sekwencyjnych, strukturalnych i funkcjonalnych. Porównanie i analiza własnych wyników w kontekście innych danych o genomach (transkryptomach, proteomach, metabolomach). Bazy danych i programy komputerowe. Wykorzystanie odpowiednich narzędzi bioinformatycznych i interpretacja otrzymanych wyników..
Sposób weryfikacji efektów uczenia się:	zaliczenie - test z teorii i testy praktyczne,
Szczegóły dotyczące sposobów weryfikacji i form dokumentacji osiągniętych efektów uczenia się:	Imienna lista ocen studentów, ocenione testy i zadania zaliczeniowe, możliwości wykorzystywania kształcenia na odległość w przypadkach koniecznych
Elementy i wagi mające wpływ na ocenę końcową:	Test pisemny wykonanie zadań i skomentowanie wyników
Miejsce realizacji zajęć:	Pracownia bioinformatyczna
Literatura podstawowa i uzupełniająca: Adresy wykorzystywanych aplikacji i dokumentacja na ich temat dostępne poprzez stronę: http://marcin_filipecki.users.sggw.pl/filipecki_links.htm ; Materiały pomocnicze opracowane przez prowadzących dostępne na stronach: http://marcin_filipecki.users.sggw.pl/bioinformatyka.htm http://grzegorz_bartoszewski.users.sggw.pl/ ; Baxevanis AD, Ouellette BFF (red.) „Bioinformatyka. Podręcznik do analizy genów i białek.” (2004) PWN; Biotechnologia roślin 2009, wydanie nowe, pod red. S. Malepszego, Wydawnictwo Naukowe PWN	
UWAGI Do wyliczenia oceny końcowej stosowana jest następująca skala: 100-91% pkt - 5,0; 90-81% pkt - 4,5; 80-71% pkt - 4,0; 70-61% pkt - 3,5; 60-51% pkt - 3,0	

*) 3 – zaawansowany i szczegółowy, 2 – znaczący, 1 – podstawowy.

Wskaźniki ilościowe charakteryzujące moduł/przedmiot:

Szacunkowa sumaryczna liczba godzin pracy studenta (kontaktowych i pracy własnej) niezbędna dla osiągnięcia zakładanych dla zajęć efektów uczenia się - na tej podstawie należy wypełnić pole ECTS:	99 h
Łączna liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia:	1,8 ECTS

